

TALOUSARVIOALOITE 419/2005 vp

Määrärahan osoittaminen erityisopetustarpeen kasvun aiheuttamiin kustannuksiin Vantaalla

Eduskunnalle

Lasten ja nuorten oppimis- ja sopeutumisvaikeudet ovat lisääntyneet nopeasti Vantaalla.

Vantaalla on selvitysmies Eero Väätäisen mukaan enemmän erityisopetusta vaativia oppilaita kuin missään muualla. Kymmenessä vuodessa kaupungin erityisoppilaiden määrä on kasvanut neljästä prosentista 12,5 prosenttiin kaikista oppilaista.

Selvitysmiehen mukaan erityisluokkien lisääminen on väistämätöntä. Luokkakokojen suurentaminen ja henkilökunnan vähentäminen merkitsevät kuitenkin yhä suurempia vaikeuksia myös keskitason oppilaille. Perusopetus on selvitysmiehen mukaan lähestymässä sellaista kriisiä, että voidaan kysyä, voidaanko Vantaalla enää puhua peruskoulusta. "Koskaan ennen en ole nähnyt näin vaikeaa tilannetta", sanoo Väätäinen.

Peruskoululain 16 § määrää, että oppilaille on annettava tukiovetusta. Lain mukaan erityistä tukea tarvitseville oppilaille on annettava tukiovetusta kaupungin taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Vantaan kaupungin johdon suunnittelemat opetustoimeen kohdistuvat leikkaukset vaarantavat kuitenkin tukiovetuksen antamisen.

Peruskoululain 17 §:n mukaan erityisopetus on järjestettävä oppilaan edellytysten mukaan. Vantaalla laadittiin hyvä ohjelma erityistä tukea tarvitseville oppilaille. Suurin piirtein samassa yhteydessä jouduttiin kuitenkin toteamaan, ettei ohjelman toteutukseen ole voimavaroja.

Erityisoppilaita on Vantaalla sijoitettu normaaliluokille enemmän kuin useimmissa muissa kunnissa. Ongelmia ei ole, jos voimavaroja on riittävästi ja erityisoppilailla on tarvitsemansa avustajat. Tosin pätevistä erityisopettajista on jatkuvasti ollut pula.

Koulut ovat esittäneet koulunkäyntiavustajien tarpeeksi yli 500, mutta parhaimmillaankin Vantaalla on ollut vain hieman yli 400 avustajaa. Leikkausten tuloksena avustajien määrä putoaisi runsaaseen kahteensataan. Kaikkiin niihin perusopetusryhmiin, joihin on liitetty erityisoppilaita, ei avustajia enää leikkausten jälkeen riitä. Vantaan opettajien ammattiyhdistyksen pääluottamusmiehen Marjatta Vasaran mukaan huolestuttavinta on juuri erityisoppilaiden ja syrjäytymisvaarassa olevien oppilaiden asema.

On aivan selvää, että myös muiden kuin erityisoppilaiden oppimisoikeudet vaarantuvat nykyisessä tilanteessa. Jos opettajan aika henkilökohtaisen avustajan puutteen takia menee muuttamaan oppilaan pitämiseen rauhallisena, ei varsinaiseen opetustyöhön jää enää riittävästi aikaa.

Kun samanaikaisesti on suunnitteilla luokan oppilasmäärän lisäys, opettaja ei voi enää hallita tilannetta varsinkin, kun luokassa on myös suomea huonosti tai ei ollenkaan puhuvia maahanmuuttajia, jotka myös tarvitsevat erityistukea. Luokkakoon kasvattaminen johtaa myös monen opettajan loppuunpalamiseen.

TAA 419/2005 vp — Jaakko Laakso /vas

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2006 talousarvioon momentille 29.40.30*

lisäyksenä 500 000 euroa erityisopetuksen järjestämiseen Vantaalla.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Jaakko Laakso /vas